

SUOMUSSALMEN KUNTA

Omistajapoliittiset linjaukset 2026–2030

luonnos

Missio

Suomussalmen kunnan omistukset turvaavat arkea, vahvistavat elinvoimaa ja varmistavat kriittisten palvelujen toimivuuden. Kunnan pääomaa käytetään vastuullisesti ja omistamista johdetaan tavoitteellisesti.

Sisällys

1. Asiakirjan tarkoitus	3
2. Lähtökohdat Suomussalmella	3
2.1 Kuntastrategian yhteys omistamiseen.....	3
2.2 Talouden ja toimintaympäristön lähtökohdat.....	3
3. Omistamisen periaatteet	4
3.1 Omistusten luokittelu	4
4. Mitä omistamme ja miksi?	4
5. Koko konsernia koskevat tavoitteet 2026–2030	5
6. Omistajaohjaus käytännössä	5
6.1 Hallitusnimitysten periaatteet	5
7. Seuranta, raportointi ja vuosikello	6
8. Investoinnit, riskit ja omistuksista luopuminen	6
8.1 Investointien periaatteet	6
8.2 Luopumisen ja uudelleenjärjestelyn periaatteet.....	6
9. Yhtiökohtaiset omistajastrategiat	7
9.1 Kiinteistö Oy Suomussalmen Vuokratalot	7
9.2 Suomussalmen Energia Oy	7
9.3 Suomussalmen Tilapalvelut Oy	8
9.4 Asunto-osakeyhtiöt ja muut täydentävät kiinteistöomistukset	8
10. Mittaripankki talousarviovalmisteluun	8
Lopuksi.....	9

1. Asiakirjan tarkoitus

Tämä asiakirja kokoaa Suomussalmen kunnan omistajapoliittiset linjaukset vuosille 2026–2030. Linjaukset ohjaavat sitä, miksi kunta omistaa, mitä omistuksilta tavoitellaan ja miten omistajaohjausta toteutetaan käytännössä.

Asiakirja on tarkoitettu ennen kaikkea kunnan päätöksentekijöille, viranhaltijoille, tytäryhteisöille ja kunnan edustajille yhteisöissä. Se toimii käytännön ohjeena talousarviovalmistelussa, yhtiöiden tavoiteasetannassa, konserniraportoinnissa sekä merkittävien omistus-, investointi- ja rahoitusratkaisujen valmistelussa. Omistajapoliittiset linjaukset perustuvat Suomussalmen kunnan strategiaan.

Mitä tällä tavoitellaan?

Omistajapoliittiset linjaukset tekevät omistamisesta näkyvää, tavoitteellista ja arvioitavaa. Jokaiselle keskeiselle omistukselle määritellään tehtävä, tavoite, mittarit ja omistajan odotus.

Omistajapolitiikka ja konserniohje täydentävät toisiaan

- **Omistajapoliittiset linjaukset:** miksi kunta omistaa ja mitä omistuksilta odotetaan.
- **Konserniohje:** miten omistajaohjaus, raportointi, ennakokanta ja vastuut käytännössä hoidetaan.
- **Talousarvio:** mitkä yhtiökohtaiset tavoitteet ja mittarit vahvistetaan vuosittain valtuuston päätöksellä.

2. Omistajapolitiikan lähtökohdat

2.1 Kuntastrategian yhteys omistamiseen

Omistajapolitiikka tukee Suomussalmen kuntastrategiaa 2026–2030. Strategian visio 2035 on "Parasta elämää perheellesi". Omistajaohjauksella tätä tuetaan erityisesti asumisen, tilojen, energiahuollon, palvelujen, investointien, yritystoiminnan ja turvallisen arjen kautta.

Strateginen tavoite	Toimenpiteet
Väestömuutokseen vaikuttaminen ja investoinnit	Omistusten tulee tukea muuttovoiton edellytyksiä, lapsiperheiden ja nuorten aikuisten arkea, matkailu- ja teollisuusinvestointeja, Hossan kasvua, rantarakentamista ja yritysten toimintaedellytyksiä.
Hyvinvoiva ja turvallinen arki	Yhtiöiden on varmistettava turvalliset, terveelliset ja sujuvaa arkea tukevat asumisen, tilojen ja palvelutuotannon ratkaisut.
Luonnollisesti uudistuva Suomussalmi	Omistajaohjaus tukee kunnan kokonaisvaltaista kehittymistä, tasapainoista kuntataloutta, tilojen kehittämistä palvelutuotannon tarpeet edellä, teknologian hyödyntämistä sekä luontoarvojen ja taloudellisen kehityksen yhteensovittamista.
Arvot: yhteisöllisyys, oikeudenmukaisuus, rohkeus ja luottamus	Omistajaohjauksen tulee olla avointa, ennakoitavaa ja vastuullista. Yhtiöiden odotetaan toimivan yhteistyökykyisesti, asiakaslähtöisesti ja omistajan tahtoa kunnioittaen.
Strategian mittarit	Omistusten vaikutusta seurataan suhteessa muun muassa muuttoliikkeeseen, rakentamislupiin, yritysten määrään, matkailun vaikutukseen, vuodepaikkamäärään, hyvinvointiin ja hiilidioksidipäästöihin.

2.2 Talouden ja toimintaympäristön lähtökohdat

- Väestökehitys edellyttää, että asunto- ja toimitilakantaa johdetaan realistisesti kysynnän, palvelutarpeen ja taloudellisen kantokyvyn mukaan.
- Kuntakonsernin investoinnit priorisoidaan niin, että ne tukevat palveluvarmuutta, elinvoimaa, käyttötalouden säästöjä tai omaisuuden arvon säilymistä.
- Energiahuollon toimintavarmuus, kannattavuus ja investointikyky ovat kunnalle sekä taloudellisesti että elinvoiman näkökulmasta keskeisiä.

- Kuntakonsernissa vältetään päällekkäistä tekemistä ja hyödynnetään yhteisiä palveluja silloin, kun se on kokonaistaloudellisesti järkevää.

3. Omistamisen periaatteet

Suomussalmen kunnan omistamisen lähtökohta on, että omistuksella pitää olla perusteltu tehtävä ja sen pitää tuottaa kunnalle kokonaisetua. Kokonaisetua voi olla taloudellista tuottoa, palveluvarmuutta, elinvoimaa, omaisuuden arvon säilymistä, riskienhallintaa tai näiden yhdistelmiä.

Periaate	
Tarkoituksenmukaisuus	Kunta omistaa vain, kun omistukselle on selkeä strateginen, toiminnallinen, lainsäädännöllinen tai taloudellinen peruste.
Konsernin kokonaisetua	Yksittäisen yhtiön ratkaisuja arvioidaan myös koko kuntakonsernin talouden, riskien ja palvelujen näkökulmasta.
Pitkäjänteisyys	Omistuksia kehitetään yli talousarviovuoden ulottuvalla näkymällä. Investoinneissa edellytetään elinkaariajattelua.
Taloudellinen kestävyys	Yhtiöiden toiminnan tulee olla taloudellisesti hallittua. Pääomia ei sidota ilman selkeää hyötyä, tuottoa tai välttämätöntä palveluperustetta.
Läpinäkyvyys	Tavoitteet, raportointi, riskit ja olennaiset muutokset tuodaan omistajan tietoon oikea-aikaisesti.
Vastuullisuus	Yhtiöt toimivat vastuullisesti työnantajana, palveluntuottajana, sopimuskumppanina ja ympäristövaikutusten hallitsijana.

3.1 Omistusten luokittelu

Omistusluokka	Esimerkki	Omistajan tavoite
Kriittinen perusinfra	Suomussalmen Energia Oy	Toimitusvarmuus, kohtuullinen hinta, investointikyky, riskienhallinta ja kunnalle kuuluva kohtuullinen tuotto.
Palvelutuotannon ja elinvoiman mahdollistava omaisuus	Suomussalmen Tilapalvelut Oy, Kiinteistö Oy Suomussalmen Vuokratalot	Turvalliset, terveelliset ja tarkoituksenmukaiset tilat ja asunnot sekä omaisuuden arvon hallittu säilyttäminen.
Asumisen ja elinvoiman täydentävät omistukset	Asunto-osaakeyhtiöt ja muut kiinteistöomistukset	Käyttötarkoituksen jatkuva arviointi, pääoman sitoutumisen seuranta ja mahdollinen omistuksen uudelleenjärjestely.
Yhteistoiminta- ja aluekehitysomistukset	Kuntayhtymät ja osakkuudet	Kunnan edun, palvelujen ja alueellisen vaikuttavuuden edistäminen omistajaedustuksen kautta.

4. Mitä omistamme ja miksi?

Yhteisö / omistus	Omistuksen tavoite	Omistajan pääodotus
Kiinteistö Oy Suomussalmen Vuokratalot	Kohtuuhintainen, turvallinen ja elämäntilanteisiin sopiva vuokra-asuminen.	Käyttöaste, asiakastytyväisyys, talouden tasapaino ja kiinteistöjen hallittu elinkaari.
Asunto Oy Suomussalmen Kuntopolku	Asumisen tarjonnan täydentävä omistus.	Taloudellinen vakaus, käyttöaste ja omistuksen tarkoituksenmukaisuuden seuranta.
Asunto Oy Suomussalmen Marjakangas	Asumisen tarjonnan täydentävä omistus.	Pääoman sitoutumisen ja tulevan käyttötarpeen arviointi.
Suomussalmen Energia Oy	Kaukolämpö, energiahuollon toimintavarmuus, paikallinen biotalous ja kunnalle kuuluva tuotto.	Toimitusvarmuus, kannattavuus, investointikyky, kohtuullinen hinnoittelu ja 100 000 euron vuotuinen osinkotavoite.
Suomussalmen Tilapalvelut Oy	Kunnan elinvoimaa, yritystoimintaa, palvelutuotantoa ja hyvinvointialueen toimintaa tukevat tilat.	Turvalliset, terveelliset ja taloudellisesti hallitut tilat, selkeä kiinteistökohtainen elinkaarisuunnittelu ja 100 000 euron vuotuinen osinkotavoite.
Kuntayhtymät ja muut omistukset	Alueellinen yhteistyö ja lakisääteisten tai strategisten tehtävien toteuttaminen.	Aktiivinen edunvalvonta ja omistajaedustajien säännöllinen raportointi.

5. Koko konsernia koskevat tavoitteet 2026–2030

Tavoite	Toimenpiteet	Mahdollisia mittareita
1. Omistukset tukevat strategiaa	Jokaiselle keskeiselle omistukselle määritellään tehtävä suhteessa kuntastrategiaan, palveluihin, elinvoimaan tai talouteen.	Tavoitteiden toteuma, omistuksen strategisen yhteyden arviointi, vuosittainen arvio tavoitteiden ja omistuksen tarkoituksenmukaisuuden toteutumisesta.
2. Taloutta johdetaan hallitusti	Yhtiöiden talous, investoinnit, velat, vastuut ja kassavirta ovat ennakoitavia.	Tulos, kassavirta, omavaraisuus, maksuvalmius, lainat, osinko.
3. Omaisuutta hoidetaan elinkaaren mukaan	Kiinteistöjä, verkostoja ja tuotantovälineitä johdetaan kunnossapidon, korjausvelan ja investointitarpeiden perusteella.	Kunnossapitosuunnitelmien kattavuus, korjausvelka, energiankulutus, investointien toteuma.
4. Palvelut toimivat sujuvasti	Asuminen, tilat ja energia tukevat kuntalaisten, yritysten ja palveluntuottajien arkea.	Käyttöaste, asiakastytyytyväisyys, palvelupyyntöjen läpimenoaika, toimitusvarmuus.
5. Riskit tunnistetaan ajoissa	Olenaiset talous-, sopimus-, kiinteistö-, energia-, henkilöstö- ja tietoturvariskit raportoidaan konsernijohtolle.	Riskiraportit, poikkeamat, vakuutusturva, ennakkokannat, auditoinnit.
6. Vastuullinen toiminta	Yhtiöt huomioivat ympäristövaikutukset, hyvän työnantajajuuden, hankintojen vastuullisuuden ja avoimen viestinnän.	Päästöt, energiankulutus, sairauspoissaolot, hankintojen paikallisuus, palautteet.

6. Omistajaohjaus käytännössä

Omistajaohjaus on kunnan tapa varmistaa, että tytäryhteisöjen toiminta tukee valtuuston hyväksymiä tavoitteita ja konsernin kokonaisuutta. Omistaja ei johda yhtiöiden päivittäistä toimintaa, vaan asettaa tavoitteet, valitsee osaavat hallitukset, käy tavoitteellista vuoropuhelua ja seuraa tuloksia.

Toimija	Keskeinen rooli
Valtuusto	Päätää omistajapolitiittisista linjauksista, konserniohjeesta sekä talousarviossa asetettavista konsernin ja tytäryhteisöjen tavoitteista.
Kunnanhallitus/konsernijohto	Johtavat omistajaohjausta käytännössä, käyvät yhtiöiden kanssa tavoitekeskustelut ja valmistelevat ennakkokannat. Kunnanhallitus vastaa omistajapolitiikan valmistelusta ja toimeenpanosta, konserniohjauksesta, yhtiökokousedustajien ohjeistamisesta ja hallitusnimitysten valmistelusta.
Tytäryhteisön hallitus	Vastaa yhtiön toiminnasta, taloudesta, riskienhallinnasta, toimitusjohtajan ohjauksesta ja omistajan tavoitteiden huomioon ottamisesta.
Toimitusjohtaja / yhtiön johto	Johtaa yhtiön operatiivista toimintaa ja huolehtii raportoinnista sekä ennakkokannan hakemisesta merkittävässä asioissa.

6.1 Hallitusnimitysten periaatteet

- Hallituksen kokoonpanossa huomioidaan yhtiön toimialan edellyttämä talouden, liiketoiminnan, teknisen toiminnan, riskienhallinnan, sopimusten ja henkilöstöjohtamisen osaaminen.
- Hallituksen jäsenen tehtävä ei ole edustaa yksittäistä ryhmää tai tahoa, vaan toimia yhtiön edun mukaisesti ja edistää omistajan yhtiölle asettamien tavoitteiden toteutumista osakeyhtiölain mukaisissa rajoissa.
- Yhtiökohtainen osaamistarve arvioidaan ennen hallitusnimityksiä.
- Hallituksille järjestetään perehdytys konserniohjeeseen, omistajapolitiittisiin linjauksiin, vastuisiin, esteellisyyteen ja raportointiin.
- Hallitustyötä arvioidaan vähintään kerran valtuustokaudessa.

7. Seuranta, raportointi ja vuosikello

Ajankohta	Sisältö
Maalis-huhtikuu	Tilinpäätös, toimintakertomus, tavoitteiden toteuma ja riskikooste.
Touko-kesäkuu	Omistajan ja yhtiöiden tavoitekeskustelut: seuraava talousarviovuosi ja 3 vuoden näkymä.
Elo-syyskuu	Osavuositarkastus, investointien tilanne, riskit sekä talous- ja toimintanäkymät.
Loka-marraskuu	Talousarvion viettävien tytäryhteisötavoitteiden viimeistely ja konserni johdon kokonaisarvio.
Joulukuu	Valtuusto hyväksyy talousarvion yhteydessä konsernin ja tytäryhteisöjen vuosittaiset tavoitteet.

Raportoinnin vähimmäissisältö

- tavoitteiden ja mittareiden toteuma
- tulos, kassavirta, maksuvalmius, velat ja olennaiset vastuut
- investointien eteneminen ja muutokset kustannusarvioissa
- merkittävät riskit ja niiden hallintatoimet
- omaisuuden kunto, käyttöaste ja korjausvelkaan liittyvät olennaiset havainnot
- asiakas-, vuokralais- tai käyttäjäpalautteiden olennainen kooste
- seuraavan 12–36 kuukauden näkymä

8. Investoinnit, riskit ja omistuksista luopuminen

8.1 Investointien periaatteet

- Investointi tehdään, kun se on välttämätön palveluvarmuuden, turvallisuuden, terveellisuuden, taloudellisuuden, elinvoiman tai omaisuuden arvon säilyttämisen vuoksi.
- Merkittävä investointi edellyttää vaihtoehtoverailua: toteutus, lykkäys, suppeampi ratkaisu, yhteistyö, vuokraus, myynti tai toiminnasta luopuminen.
- Investointiesityksessä arvioidaan kokonaiskustannus, rahoitus, käyttötalousvaikutus, riskit, vaikutus yhtiön maksuvalmiuteen ja vaikutus konsernin kokonaisuuteen.
- Korjausvelkaa ei saa siirtää tulevaisuuteen ilman tietoista päätöstä ja riskienarviointia.

8.2 Luopumisen ja uudelleenjärjestelyn periaatteet

Kunnan tulee arvioida omistuksiaan säännöllisesti ja avoimesti.

Luopumista tai uudelleenjärjestelyä arvioidaan, jos...	Arvioinnissa huomioidaan
omistus ei enää tue kuntastrategiaa tai palvelutarvetta	vaikutus kuntalaisiin, palveluihin ja elinvoimaan
omaisuus sitoo kohtuuttomasti pääomaa suhteessa hyötyyn	taloudellinen vaikutus, tasevaikutus ja vaihtoehtoinen pääoman käyttö
käyttöaste laskee pysyvästi tai korjausvelka kasvaa hallitsemattomasti	korjaaminen, kehittäminen, purkaminen, myynti tai muu järjestely
riskit ylittävät kunnan hyväksyttävän riskitason	sopimukset, vastuut, henkilöstö, markkina ja aikataulu

9. Yhtiökohtaiset omistajastrategiat

Yhtiökohtaiset omistajastrategiat kertovat omistajan pitkän aikavälin tahdon. Vuosittaiset sitovat tavoitteet ja mittarit vahvistetaan talousarviossa.

9.1 Kiinteistö Oy Suomussalmen Vuokratalot

Osa-alue	Omistajan linjaus
Rooli	Turvaa kohtuuhintaisen, turvallisen ja elämäntilanteisiin sopivan vuokra-asumisen Suomussalmella. Yhtiö on osa kunnan veto- ja pitovoimaa.
Omistajan perusnäkemys	Vuokra-asuntokantaa johdetaan kysynnän, väestökehityksen ja talouden perusteella. Omistaja ei tavoittele lyhyen aikavälin voiton maksimointia, vaan taloudellisesti kestävästä asumisen kokonaisuutta.
Tavoitteet 2026–2030	1) käyttöasteen vahvistaminen ja tyhjen asuntojen hallittu vähentäminen; 2) vuokrauksen helppous ja asiakastytyvyisyys; 3) talouden tasapaino ja luottotappioiden minimointi; 4) kiinteistöjen elinkaaren hallinta; 5) energiatehokkuuden parantaminen; 6) realistinen suunnitelma kohteista, joiden kysyntä tai kunto ei vastaa tulevaa tarvetta.
Seurattavat mittarit	Käyttöaste %, vaihtuvuus, vuokrasaamiset ja luottotappiot, talouden tulos ja kassavirta, korjausohjelman toteuma, energian kulutus kWh/m ² , asiakastytyvyisyys, tyhjen asuntojen määrä ja kustannus.
Erityislinjaus	Jos käyttöaste laskee olennaisesti tai korjausvelka kasvaa hallitsemattomasti, yhtiö laatii omistajalle toimenpideohjelman. Ohjelmassa vertaillaan kehittäminen, myynti, purku, käyttötarkoituksen muutos ja investoinnin lykkäys. Yhtiölle ei aseteta osinkovaatimusta siltä osin kuin Valtion tukeman asuntorakentamisen keskuksen (Varke, aiemmin ARA) tukiehdot, avustus- tai rahoituspäätökset, käyttö- ja luovutusrajoitukset tai muu sääntely rajoittavat voitonjakoa. Rajoitusten päätyttyä yhtiön osinkotavoite arvioidaan erikseen osana kunnan omistajaohjausta siten, ettei osingonjako vaaranna yhtiön lakisääteisiä velvoitteita, talouden kestävyyttä, kiinteistöjen kunnossapitoa tai vuokra-asumisen kohtuuhintaisuutta.

9.2 Suomussalmen Energia Oy

Osa-alue	Omistajan linjaus
Rooli	Varmistaa kaukolämmön toimitusvarmuuden, kohtuullisen hinnoittelun, kannattavan energiantuotannon ja paikallisen biotalouden elinvoimavaikutukset.
Omistajan perusnäkemys	Yhtiön tulee toimia liiketaloudellisesti kannattavasti, huolehtia investointikyvystä ja tuottaa omistajalle kohtuullista tuloutusta vaarantamatta toimitusvarmuutta tai maksuvalmiutta.
Tavoitteet 2026–2030	1) korkea toimitusvarmuus; 2) kannattava ja ennakoitava liiketoiminta; 3) verkoston suunnitelmallinen saneeraus; 4) investointien hallittu toteutus; 5) asiakkaille kohtuullinen ja ymmärrettävä hinnoittelu; 6) hiilineutraalin ja resurssiviisaan tuotannon kehittäminen
Seurattavat mittarit	Toimituskatkojen määrä ja kesto, kaukolämmön myynti GWh, käyttökate/liikevoitto, investointien toteuma euroina, verkostosaneeraus, tuotannon ominaispäästöt CO ₂ e/MWh, maksuvalmius, velkaantuneisuus, asiakaspalautteet, osinko euroa/vuosi.
Erityislinjaus	Omistajan osinkotavoite on 100 000 euroa vuodessa. Osingonjaossa noudatetaan osakeyhtiölakia: osinkoa ei jaeta, jos se vaarantaisi yhtiön maksukyvyyn, välttämättömät investoinnit tai toimitusvarmuuden. Jos tavoitetta ei voida toteuttaa, yhtiö antaa omistajalle perustellun selvityksen ja ehdotuksen jatkotoimiksi.

9.3 Suomussalmen Tilapalvelut Oy

Osa-alue	Omistajan linjaus
Rooli	Omistaa, hallinnoi ja kehittää tiloja, jotka tukevat kunnan elinvoimaa, yritystoimintaa ja hyvinvointialueen palvelutuotantoa
Omistajan perusnäkemys	Tilapalvelut Oy on uusi, kunnan elinvoiman kannalta merkittävä yhtiö. Omistajan tavoite on, että tilat ovat turvallisia, terveellisiä, energiatehokkaita ja taloudellisesti kestävästi hoidettuja.
Tavoitteet 2026–2030	1) toiminnan hallittu käynnistäminen ja selkeä raportointi; 2) kiinteistökohtainen kunnossapito- ja investointisuunnitelma; 3) energiatehokkuuden parantaminen; 4) sisäilma- ja turvallisuusriskien hallinta; 5) asiakaslähtöinen vuokraus- ja sähköinen palveluprosessi; 6) yritysten toimintaedellytysten tukeminen; 7) hyvinvointialueen tarvitsemien tilaratkaisujen turvaaminen yhteistyössä kunnan ja hyvinvointialueen kanssa; 8) kiinteistökannan taloudellinen ja strateginen arviointi.
Seurattavat mittarit	Käyttöaste, vuokratuotot, tulos ja kassavirta, kunnossapitosuunnitelmien kattavuus %, korjausvelka, energian kulutus ja muutos %, sisäilma- ja turvallisuuspoikkeamat, palvelupyyntöjen läpimenoaika, asiakastytytyväisyys, yhteistyöhankkeiden määrä.
Erityislinjaus	Yhtiön ensimmäisinä toimintavuosina omistaja edellyttää erityisen selkeää raportointia taloudesta, kiinteistöjen kunnosta, vuokrasopimuksista, palvelutuotannon järjestämisestä ja investointitarpeista. Sisäilmariski tai korjausvelan nopea kasvu edellyttää priorisoitua toimenpideohjelmia. Omistajan osinkotavoite on 100 000 euroa vuodessa. Osingonjaossa noudatetaan osakeyhtiölakia: osinkoa ei jaeta, jos se vaarantaisi yhtiön maksukykyyn, välttämättömät investoinnit tai toimitusvarmuuden. Jos tavoitetta ei voida toteuttaa, yhtiö antaa omistajalle perustellun selvityksen ja ehdotuksen jatkotoimiksi.

9.4 Asunto-osakeyhtiöt ja muut täydentävät kiinteistöomistukset

Osa-alue	Omistajan linjaus
Rooli	Täydentävät kunnan asumisen ja kiinteistöomaisuuden kokonaisuutta.
Omistajan perusnäkemys	Pienemmät asunto- ja kiinteistöomistukset eivät saa jäädä passiivisiksi. Niiden käyttötarkoitus, talous ja pääoman sitoutuminen arvioidaan säännöllisesti.
Tavoitteet 2026–2030	1) taloudellinen vakaus; 2) käyttöasteen ja vuokratuottojen seuranta; 3) korjaustarpeiden ennakointi; 4) omistuksen tarkoituksenmukaisuuden arviointi; 5) tarvittaessa luopumisen tai muun järjestelyn valmistelu.
Seurattavat mittarit	Käyttöaste, vastike- ja ylläpitokulut, korjaustarpeet, tulos, velat, pääoman sitoutuminen, mahdolliset myynti- tai uudelleenjärjestelyarvot.
Erityislinjaus	Jos omistus ei tue kunnan asumisen, palvelujen tai talouden tavoitteita, omistaja arvioi luopumisen tai omistuksen uudelleenjärjestelyn.

10. Mittaripankki talousarviovalmisteluun

Vuosittain valitaan yhtiökohtaisesti olennaisimmat mittarit, jotka kuvaavat omistajan kannalta tärkeintä kehitystä.

Näkökulma	Mahdollisia mittareita
Palvelu ja asiakas	asiakastytytyväisyys, palvelupyyntöjen läpimenoaika, reklamaatiot, vuokrausprosessin kesto, toimituskatkot
Talous	tulos, käyttökate, kassavirta, maksuvalmius, velkaantuneisuus, osinko, luottotappiot, vuokrasaamiset
Omaisuus ja elinkaari	käyttöaste, korjausvelka, kunnossapitosuunnitelmien kattavuus, investointien toteuma, rakennusten kuntoarvot
Energia ja ympäristö	energiankulutus kWh/m ² , päästöt CO ₂ e/MWh, energiatehokkuustoimet, polttoainejakauma, kierrätys ja hyötykäyttö
Riskit ja hallinto	ennakkokantaa edellyttävät asiat, riskiraportit, vakuutusturvan kattavuus, tietoturvapoikkeamat, sopimusriskit
Elinvoima	yritystilojen käyttöaste, uudet yhteistyöhankkeet, työllisyys- ja paikallisuusvaikutukset, investointien vaikutus yritysten toimintaedellytyksiin

Lopuksi

Omistajapolitiikka on konsernijohtamisen väline. Linjaukset tarkistetaan valtuustokausittain tai silloin, kun toimintaympäristö, konsernirakenne, taloudellinen tilanne tai yksittäisen omistuksen merkitys muuttuu olennaisesti.

Tavoitteena on, että Suomussalmen kunta toimii aktiivisena, vastuullisena ja selkeänä omistajana, joka tietää, miksi se omistaa, mitä se omistuksillaan tavoittelee ja milloin omistusta on tarpeen kehittää, järjestellä uudelleen tai siitä luopua.